Een internationaal Cold Case Team bestaande uit politiemensen, criminologen, forensische wetenschappers, profilers, datawetenschappers en historici gaat onder leiding van een voormalig FBI-agent, op zoek naar de ware toedracht van de arrestatie van Anne Frank op 4 augustus 1944 in Amsterdam.

Project en onderzoek in het kort

In samenwerking met Het Anne Frank Huis, de NIOD, het Amsterdamse Stadsarchief, het Nationaal Archief, het Joods Historisch Museum en het United States Holocaust Memorial Museum in Washington, werkt een internationaal multidisciplinair opsporingsteam aan het oplossen van een mysterie rondom de arrestatie van een van Amsterdams beroemdste inwoners: Anne Frank.

Op de ochtend van de 4e augustus 1944 werd Anne Frank, tezamen met haar familieleden en vier andere onderduikers gearresteerd, nadat een groep Nederlandse SD-agenten onder leiding van een Oostenrijkse SD-officier het pand aan de Prinsengracht binnenviel. De inval was een doelgerichte actie die al snel aanleiding gaf tot het vermoeden van verraad. Ondanks vele theorieën bleef de ware toedracht van de arrestatie in de afgelopen 70 jaar een mysterie. Tot op heden is de vraag wie haar verraadde de meest gestelde vraag door bezoekers van het Anne Frank Huis dat inmiddels zo'n, 1,4 miljoen bezoekers per jaar trekt.
Op 4 augustus 2019, precies 75 jaar na de arrestatie van Anne Frank en haar lotgenoten, wil Proditione Media, de projectorganisatie achter dit plan, de resultaten van dit historische onderzoek openbaar maken. In het vooronderzoek van bijna een jaar, waarin vooral werd gekeken naar de haalbaarheid van het onderzoek, zijn reeds onverwachte resultaten geboekt; zo werden verloren gewaande archieven gevonden en konden er nieuwe relaties tussen mensen in de omgeving van de Frank-familie worden gelegd die een nieuw licht werpen op de zaak.

Het Onderzoeksteam

Het team dat deze zaak onderzoekt is staat onder leiding van de gelauwerde FBI-agent Vince Pankoke. Pankoke leidt een select gezelschap van politieonderzoekers en vooraanstaande historici en krijgt hierbij steun van een groot aantal internationale instellingen en organisaties. Het team bestaat uit de volgende personen:

Vince Pankoke (Retired FBI Agent) Lead Case Agent
Roger Depue (Former Unit Chief FBI Behavioral Science Unit) Criminal Profiler
Laura de Korte (Criminologist) Researcher
Rob Bartels (Former Police Officer) Researcher
Christine Hoste (Historian) Researcher
Marlinde Venema (Historian) Researcher
Babette Smits van Waesberghe (Historian) Researcher
Eline Kemps (Historian) Researcher
Mattie Timmer (Media Researcher) Researcher
Mary Ruth Warner (Washington DC) Researcher
Marius Helf (Chief Data Scientist, Xomnia) AI Developer
Robbert van Hintum (Data Scientist, Xomnia) AI Developer
Quentin Plant (Technology) Consultant
Gertjan Broek (Historian - Anne Frank House) Consultant
David Barnouw (Historian, Lecturer and Author) Consultant
Erik Somers (Historian, Lecturer and Researcher) Consultant
Eric Slot (Historian, Journalist and Researcher) Consultant
Hubert Berkhout (Archivist NIOD) Consultant
Leo Simais (Dutch National Police) Consultant
Hans Smit (Dutch National Police) Consultant
Guus Meershoek (Police Historian and Lecturer) Consultant

©2017 – Proditione Media BV

Het team wordt bovendien bijgestaan door speciaal hiervoor ontwikkelde software die het mogelijk maakt om grote hoeveelheden informatie (big data) op intelligente wijze te doorgronden en te analyseren (artificiële intelligentie). Deze programmatuur wordt ontwikkeld in samenwerking met het jonge Amsterdamse bedrijf Xomnia. De hiervoor ontwikkelde database met gegevens gaat het op termijn ook mogelijk maken om andere zaken dan die van de familie Frank op te lossen.

Belang van het onderzoek voor Amsterdam

Zelfs na meer dan zeventig jaar is de Tweede Wereldoorlog voor veel inwoners van Amsterdam nog altijd een gevoelig litteken of een moreel ijkpunt. Niet alleen werden de meeste Joodse Nederlanders hier gecentreerd en vanuit deze stad gedeporteerd, maar hand in hand met deze deportaties leven er tot op de dag van vandaag verhalen over onmetelijke moed, pijnlijke onverschilligheid en schrijnende kwaadaardigheid. Hoewel er tienduizenden soortgelijke verhalen zijn, is het verhaal van Anne Frank en het Achterhuis uitgegroeid tot een symbool voor al die anderen. Deze symboolwaarde is groter dan Amsterdam en groter dan Nederland; Anne Frank is internationaal bezit en jaarlijks trekt het Anne Frank Huis dan ook ruim meer dan een miljoen bezoekers. De meeste gestelde vraag van die bezoekers: “Wie verraadde Anne Frank?”

De constatering dat er tot op de dag van vandaag nog altijd geen helder antwoord is op de vraag wat leidde tot de arrestatie van de onderduikers in het Achterhuis en sterker, dat er tot op heden nooit een breed en grootschalig onderzoek naar is gedaan, leidden tot het project: *Anne Frank: A Cold Case Diary*.
Na een jaar van vooronderzoek is het onderzoekteam nu klaar om aan het daadwerkelijke onderzoek te beginnen. Deze volgende fase behelst een scala aan activiteiten waaronder het opnieuw analyseren van eerder gedaan onderzoek, het interviewen van nog enkele getuigen en nabestaanden, het verzamelen van (nieuwe) informatie uit archieven en dossiers (in binnen en buitenland) en het invoeren van deze informatie in een database, alsook het daarbij ontwikkelen van slimme algoritmen waarmee informatie uit de database relevant kan worden gemaakt.
De hoop en verwachting is dat de resultaten van dit tweejarig onderzoek niet alleen zullen leiden tot een duidelijk beeld van wat leidde tot de arrestatie van Anne Frank en haar mede-onderduikers, maar ook dat de database opheldering zal brengen over de arrestaties van anderen gedurende de bezettingsjaren.
Daarnaast is dit onderzoek ook van waarde voor Amsterdam, omdat alle gegevens na afloop van het project ter beschikking zullen worden gesteld aan de onderzoeksinstellingen die meewerken.

Bijdrage Amsterdam

Hoewel waardevol, is dit onderzoek ook tijdrovend en kostbaar. De totale kosten van het project worden op dit moment begroot op zo’n 2 miljoen euro. Een deel daarvan is inmiddels in kind opgebracht. Voor de totale financiering rekenen wij op bijdragen vanuit een viertal bronnen:

a. Crowdfunding
b. Opbrengst mediarechten (10-delige documentaire, boek, podcast, tentoonstelling)
c. Sponsoring
d. Projectdonaties

Dat het project wordt gedragen vanuit verschillende bronnen achten wij van belang omdat daarmee de onafhankelijkheid van het onderzoek kan worden gewaarborgd. Met de lancering van het project en het openen van de website (www.coldcasediary.com) is een enorme publiciteitsgolf op gang gekomen en wordt er inmiddels ook gedoneerd door bezoekers. Het grootste deel van het benodigde budget zal echter voortkomen vanuit de verkoop van mediarechten. Hiervoor is Proditione reeds in

©2017 – Proditione Media BV

gesprek met verschillende internationale partijen die hebben aangegeven grote interesse te hebben in dit project.

Gezien het belang van dit project voor stad, hopen wij ook te mogen rekenen op een bijdrage vanuit de gemeente Amsterdam. Wij denken hierbij aan:

- Een financiële bijdrage van 100.000,- euro,
- Steun in de vorm van kennis en middelen vanuit het Amsterdamse DataLab bij het leesbaar maken van digitale bestanden (politiebestanden) van het Stadsarchief en invoeren in de datawarehouse.

Aanvullende vormen van ondersteuning zouden kunnen bestaan uit:

- Het beschikbaar stellen van kantoorruimte voor het onderzoeksteam,
- Ondersteuning bij het leggen van contacten naar andere instellingen die qua informatie of financiën van toegevoegde waarde kunnen zijn voor het onderzoek.

Dit is een uniek en grootschalig project dat, gezien het voortschrijden van de tijd, mogelijk de laatste kans is om een gevoelig hoofdstuk uit de geschiedenis van Amsterdam vast te leggen en zo mogelijk af te sluiten. Hiermee kan de stad aan de wereld laten zien hoe ze omgaat met een ongemakkelijk verleden dat wordt gekenmerkt door zowel moed, als door onverschilligheid en collaboratie.

In de hoop op een positieve reactie uwerzijds.

Hoogachtend,

Proditione Media BV,
Namens deze
Thijs Bayens (directeur)
Pieter van Twisk (directeur)

PRODITIONE MEDIA B.V.
Clussiusstraat 4
1504 HH, Zaandam
The Netherlands
www.coldcasediary.com
KvK nr. 68014554
Btw nr. NL857266482B01
Bank ING: NL38INGB0007740421

©2017 – Proditione Media BV